

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, dnia 10 grudnia 2020 r.

Poz. 8050

UCHWAŁA NR XXIII.211.2020 RADY MIEJSKIEJ W MAKOWIE PODHALAŃSKIM

z dnia 2 grudnia 2020 roku

w sprawie : przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Maków Podhalański.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U.2020.713 ze zm.) oraz art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.Dz.U.2020.1439 ze zm.), po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego - **Rada Miejska w Makowie Podhalańskim uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Maków Podhalański stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr IV.32.2019 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Maków Podhalański.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Makowa Podhalańskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Edward Orawiec

Załącznik do uchwały Nr XXIII.211.2020
Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim
z dnia 2 grudnia 2020 r.

Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Maków Podhalański

ROZDZIAŁ I Postanowienia ogólne

§ 1

Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Maków Podhalański zwany dalej Regulaminem, zgodnie z wymogami ustawy zawartymi w art. 4 określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Maków Podhalański, a w szczególności obowiązki właścicieli nieruchomości, dotyczące utrzymania czystości i porządku oraz warunki wykonywania działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, a także sposób zagospodarowania tych odpadów.

§ 2

Ilekróć w regulaminie jest mowa o:

- 1. ustawie** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.Dz.U.2020.1439 ze zm.);
- 2. nieruchomości** – należy przez to rozumieć nieruchomości, zgodnie zapisami art. 46 i 46¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U.2020.1740 ze zm.);
- 3. właścicielach nieruchomości** – należy przez to rozumieć także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych, oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomościami mającymi obowiązek realizować obowiązki w zakresie utrzymania czystości i porządku
- 4. nieruchomościach zamieszkałych** – należy przez to rozumieć nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, o których mowa w art. 6c ust. 1 ustawy, a więc nieruchomości, na których człowiek bytuje oraz zazwyczaj spędza czas przeznaczony na odpoczynek, niezależnie od czasowych nieobecności związanych z wypoczynkiem (np. urlopem, odwiedzinami) lub leczeniem;
- 5. nieruchomościach niezamieszkałych** – należy przez to rozumieć nieruchomości, których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają w ich obrębie odpady komunalne, o których mowa w art. 6c ust. 2 ustawy, a więc w szczególności: szkoły, przedszkola, żłobki, biblioteki, szpitale, domy oraz ośrodki kultury i sportu, ogrody działkowe, cmentarze, bazy służb komunalnych, ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, kluby i boiska sportowe, przychodnie i gabinety lekarskie oraz weterynaryjne, restauracje, stołówki, bary, puby, gospodarstwa agroturystyczne, domy wczasowe, biura, sklepy, hurtownie, wszelkiego rodzaju zakłady produkcyjne, usługowe, składowe, magazynowe i logistyczne, apteki, domy pomocy społecznej, stacje paliw itp.;
- 6. gospodarstwie domowym** - należy przez to rozumieć nieruchomość zamieszkaną przez jedną osobę/mieszkańca lub ich zespół (w ogromnej większości połączonych więzami biologicznymi i stanowiących rodziny), które posiadają oraz zarządzają wspólnym majątkiem oraz wspólnym budżetem w celu zaspokajania głównych potrzeb członków gospodarstw domowych.;
- 7. domki letniskowe oraz nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe** – nieruchomości wykorzystywane jedynie przez część roku;
- 8. mieszkańcu** – należy przez to rozumieć osobę zamieszkujejącą nieruchomość/gospodarstwo domowe, zazwyczaj spędzającą w niej czas przeznaczony na odpoczynek, niezależnie od czasowych nieobecności związanych z wypoczynkiem, urlopem, odwiedzinami u przyjaciół i krewnych, interesami, leczeniem medycznym lub pielgrzymkami religijnymi; mieszkaniec może być właścicielem tej nieruchomości;
- 9. odpadach komunalnych** – rozumie się przez to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów,

które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanyimi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości (art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy o odpadach – Dz.U.2020.797);

- 10. bioodpadach** – rozumie się przez to ulegające biodegradacji odpady z ogrodów i parków, odpady spożywcze i kuchenne z gospodarstw domowych, gastronomii, zakładów zbiorowego żywienia, jednostek handlu detalicznego, a także porównywalne odpady z zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność (art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpadach 2020.797);
- 11. odpadach wielkogabarytowych** – należy przez to rozumieć jeden ze strumieni odpadów komunalnych, charakteryzujący się tym, że jego składniki, ze względu na swoje rozmiary i masę, nie mogą być umieszczone w pojemnikach, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych; do odpadów wielkogabarytowych nie zalicza się wszelkiego rodzaju odpadów z budów i remontów;
- 12. komunalnych odpadach budowlano-remontowych i rozbiórkowych** – rozumie się przez to frakcję odpadów pochodzących z drobnych remontów, które nie są objęte przepisami Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, a więc takie, na które nie trzeba uzyskać pozwoleń na budowę lub których nie trzeba zgłaszać do administracji budowlano-architektonicznej;
- 13. odpadach niebezpiecznych** – należy rozumieć zgodnie z treścią ustawy o odpadach, w odniesieniu do frakcji składających się na odpady komunalne będą to pochodzące z gospodarstw domowych: baterie, akumulatory, świetlówki, resztki farb, lakierów, rozpuszczalników, środków do impregnacji drewna, olejów mineralnych i syntetycznych, benzyn, leków, opakowania po środkach ochrony roślin, nawozach, opakowania po aerozoluach, zużyte opatrunki, zużyte opony;
- 14. pojemniku** – należy przez to rozumieć urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych i odpadów z remontów, takie jak pojemniki i kontenery oraz worki foliowe;
- 15. umowach** – należy przez to rozumieć umowy na odbiór odpadów komunalnych podpisywane przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych z przedsiębiorcami oraz umowy na pozbywanie się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, zgodnie z zapisami ustawy;
- 16. punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK)** – należy przez to rozumieć utworzone na terenie Gminy Maków Podhalański miejsce odbioru i gromadzenia odpadów komunalnych zbieranych selektywnie zlokalizowany przy ul. Kolejowej 8A w Makowie Podhalańskim;
- 17. zbiornikach bezodpływowych** – rozumie się przez to instalacje i urządzenia przeznaczone do gromadzenia nieczystości ciekłych w miejscu ich powstawania;
- 18. harmonogramie** – należy przez to rozumieć harmonogram odbioru odpadów komunalnych z terenu Gminy Maków Podhalański, określający częstotliwość odbierania odpadów;
- 19. przedsiębiorcy** – należy przez to rozumieć przedsiębiorcę posiadającego wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, prowadzonego przez Burmistrza Makowa Podhalańskiego lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie Burmistrza Makowa Podhalańskiego na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych;
- 20. hodowli zwierząt** – zespół zabiegów zmierzających do poprawienia założeń dziedzicznych (genotypu) zwierząt gospodarskich, w zakres których wchodzi ocena wartości użytkowej i hodowlanej zwierząt gospodarskich, selekcja i dobór osobników do kojarzenia, prowadzone

w warunkach prawidłowego chowu (ustawa o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich);

- 21. zwierzętach domowych** – rozumie się przez to zwierzęta tradycyjnie przebywające wraz z człowiekiem w jego domu lub innym odpowiednim pomieszczeniu, utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza lub dla jego osobistej przyjemności (ustawa o ochronie zwierząt);
- 22. zwierzętach gospodarskich** – należy to rozumieć zgodnie z treścią ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, zwierzęta utrzymywane w celach hodowlanych i produkcyjnych;
- 23. indywidualnych kontach rozliczeniowych** – należy przez to rozumieć rejestr właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w którym rejestrowana jest ilość odpadów przekazanych przedsiębiorcy w np. kg/litrach/szt. pojemników przez właścicieli nieruchomości. Numer indywidualnego konta rozliczeniowego stanowi odpowiednik numeru kodu kreskowego, który umieszczany jest na oddawanych workach/pojemnikach z odpadami komunalnymi;
- 24. budynku mieszkalnym jednorodzinny** – należy przez to rozumieć, zgodnie z treścią ustawy Prawo budowlane budynek wolnostojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku;
- 25. budynku zamieszkania zbiorowego** – należy to rozumieć zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury, w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie budynek przeznaczony do okresowego pobytu ludzi, w szczególności: hotel, motel, pensjonat, dom wypoczynkowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe, schronisko, internat, dom studencki, budynek koszarowy, budynek zakwaterowania, a także budynek do stałego pobytu ludzi, w szczególności dom dziecka, dom rencistów i dom zakonny.;
- 26. budynku użyteczności publicznej** – należy to rozumieć zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie budynek przeznaczony na potrzeby m.in.: administracji publicznej, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, oraz inny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny;
- 27. zabudowie jednorodzinnej** – należy to rozumieć zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie budynek mieszkalny jednorodzinny lub zespół takich budynków wraz z budynkami garażowymi i gospodarczymi.;
- 28. zabudowie wielorodzinnej** – rozumie się przez to zabudowę, na którą składają się budynki wielorodzinne, a więc takie które nie spełniają definicji budynku jednorodzinnego, zapisanej w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury, w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- 29. zbieraniu odpadów** – rozumie się przez to każde działanie, w szczególności umieszczanie w pojemnikach, segregowanie i magazynowanie odpadów, które ma na celu przygotowanie ich do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania;
- 30. selektywnym zbieraniu** – rozumie się przez to zbieranie, w ramach którego dany strumień odpadów, w celu ułatwienia określonego sposobu przetwarzania, obejmuje jedynie rodzaje odpadów charakteryzujące się takimi samymi właściwościami i takim samym charakterem;

- 31. zasadach gospodarowania odpadami** – rozumie się je zgodnie z zapisami art. 5 ustawy o odpadach;
- 32. recyklingu** – rozumie się przez to taki odzysk, który polega na powtórnym przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu, w tym też recykling organiczny, z wyjątkiem odzysku energii;
- 33. kompostowaniu** – należy przez to rozumieć poddawanie bioodpadów naturalnemu procesowi biologicznemu polegającemu na biodegradacji substancji organicznych pod wpływem mikroorganizmów i makroorganizmów;
- 34. regulaminie** – rozumie się przez to niniejszy „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Maków Podhalański”;
- 35. wytwórcy odpadów** – rozumie się przez to każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów (pierwotny wytwórca odpadów), oraz każdego, kto przeprowadza wstępną obróbkę, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów; wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątania, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej.

ROZDZIAŁ II

Wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości

§ 3

1. Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku na terenie nieruchomości m.in. poprzez:
- 1) Prowadzenie selektywnego zbierania następujących rodzajów odpadów komunalnych:
 - a) papier,
 - b) metal,
 - c) tworzywa sztuczne,
 - d) szkło,
 - e) odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
 - f) bioodpady,
 - g) odpady niebezpieczne,
 - h) przeterminowane leki i chemikalia,
 - i) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
 - j) zużyte baterie i akumulatory,
 - k) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
 - l) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
 - ł) odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne,
 - m) zużyte opony,
 - n) odpady tekstyliów i odzieży;
 - 2) Wyposażenie nieruchomości w specjalistyczne pojemniki na odpady o odpowiedniej pojemności uwzględniającej częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów z nieruchomości/gospodarstwa domowego zgodnie z wymaganiami określonymi w Rozdziale III regulaminu;
 - 3) Przekazywanie odpadów zebranych selektywnie i pozostałych zmieszanych (nienadających się do segregacji) przedsiębiorcy w terminach wyznaczonych harmonogramem,

- a) w sytuacji gdy przekazanie odpadów zebranych selektywnie w terminie wyznaczonym harmonogramem jest niemożliwe lub niewystarczające przekazywanie ich do PSZOK;
2. Dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych zbiórkę odpadów komunalnych organizuje gmina w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
3. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych, gdzie powstają odpady komunalne zawierają stosowną umowę na odbiór odpadów z przedsiębiorcą posiadającym aktualny wpis do Rejestru Działalności Regulowanej.
4. Selektywnie zebrane odpady przekazywane są przez właściciela/mieszkańca przedsiębiorcy w pojemnikach, które są sprawdzane pod względem prawidłowości prowadzonej zbiórki, ważone lub liczone wg rodzaju pojemników, co jest rejestrowane na indywidualnych kontach rozliczeniowych celem zgodnego z zapisami ustawy różnicowania wysokości opłat za odpady przekazane jako selektywnie zebrane lub zmieszane.
5. Odpady powstałe na terenie nieruchomości, posegregowane niezgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Maków Podhalański traktowane będą jako zmieszane odpady komunalne.
6. Przyjmuje się, że selektywne zbieranie odpadów ma miejsce wówczas, gdy proporcja oddanych worków/pojemników z odpadami segregowanymi do oddanych worków/pojemników z odpadami niesegregowanymi wynosi co najmniej 2:1. Do obliczenia ilości oddanych worków/pojemników nie wlicza się bioodpadów oraz popiołów z kotłów paleniskowych wysegregowanych.
7. Na pojemnikach i workach umieszcza się identyfikator - kody kreskowe dostarczane przez Gminę.
8. Na terenie nieruchomości zabudowanej budynkami wielolokalowymi, w których ustanowiono odrębność lokali, odpady zebrane selektywnie odbierane są przez przedsiębiorcę z zabezpieczonych pomieszczeń lub przeznaczonych na ten cel ogrodzonych miejsc zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie budynków; dysponujący lokalem lub zarządca ma także obowiązek systematycznie je tam wstawiać oraz udostępnia wejście przedsiębiorcy, który odbiera odpady;
9. Dopuszcza się możliwość zagospodarowania odpadów popiołów komunalnych z kotłów opalanych paliwem stałym, przez właścicieli nieruchomości, na potrzeby własne gospodarstw domowych celem likwidowania śliskości drogi (chodnika), niwelacji lub utwardzenia terenu lub poprzez przekazanie innej osobie fizycznej celem ich zagospodarowania;
10. Czysty gruz (betonowy, ceglany) z remontów, rozbiórek, jak również ziemia, żwir, kamienie mogą podlegać zagospodarowaniu na własne potrzeby.
11. Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi mogą kompostować wytwarzane na terenie nieruchomości bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowych kompostownikach, w sposób nieistwarzający uciążliwości dla nieruchomości sąsiednich;
12. Właściciele nieruchomości kompostujący bioodpady w przydomowych kompostownikach zgłaszają ten fakt w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
13. Odpady komunalne segregowane, oprócz zbierania w workach lub pojemnikach i oddawania zgodnie z harmonogramem oraz oddawania w zorganizowanych zbiórkach, można indywidualnie przekazać do PSZOK.
14. Do PSZOK mogą być dostarczone w godzinach pracy i zgodnie z regulaminem PSZOK odpady segregowane takie jak:
- a) papier,
 - b) metal,
 - c) tworzywa sztuczne,
 - d) szkło,

- e) odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- f) bioodpady,
- g) odpady niebezpieczne,
- h) przeterminowane leki i chemikalia,
- i) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- j) zużyte baterie i akumulatory,
- k) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- l) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- ł) odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne – w ilości określonej w Uchwale Rady Miejskiej podjętej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
- m) zużyte opony – w ilości określonej w Uchwale Rady Miejskiej podjętej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- n) odpady tekstyliów i odzieży,
- o) popioły z palenisk domowych.

15. Pracownik PSZOK może odmówić przyjęcia odpadów gdy dostarczone będą:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- odpady niemożliwe do zidentyfikowania,
- zmieszane ze sobą segregowane odpady komunalne.

16. Z możliwości dostarczania bioodpadów do PSZOK, a także odbioru „u źródła” przez podmiot uprawniony do odbioru odpadów komunalnych wyłączeni są właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy zadeklarowali kompostowanie bioodpadów w przydomowym kompostowniku i korzystają z częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

17. W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi rocznie można oddać 0,5 tony komunalnych odpadów budowlano-remontowych i rozbiórkowych pochodzących z nieruchomości zamieszkałej, w której powstały, pod warunkiem, że prace zostały wykonane samodzielnie. Jeżeli prace prowadzone były przez firmę remontową, wówczas ta firma stała się wytwórcą odpadów i jest odpowiedzialna za ich wywóz na swój koszt.

§ 4

1. Właściciele nieruchomości są zobowiązani do uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych bezpośrednio przy granicy nieruchomości, niezwłocznie od wystąpienia błota, śniegu, lodu, w sposób nie utrudniający ruchu pieszych i pojazdów oraz możliwości odpływu wód roztopowych.

2. Usuwanie błota, śniegu i lodu z części nieruchomości służących do użytku publicznego powinno odbywać się niezwłocznie po ich wystąpieniu, aby nie następowało utrudnienie dla ruchu pieszych.

3. Usuwanie nawisów (sopli) z okapów, rynien i innych części nieruchomości należy wykonywać niezwłocznie.

4. Nieusunięty lód należy posypać piaskiem lub innym środkiem dopuszczonym do stosowania w celu zwalczania śliskości.

5. Zakazuje się zgarniania śniegu, lodu, błota lub innych zanieczyszczeń z chodników na jezdnię.

§ 5

1. **Mycie pojazdów** samochodowych (nadwozia) poza myjniami może odbywać się wyłącznie pod następującymi warunkami:

- 1) niezanieczyszczania środowiska, a w szczególności wód i gleby;

- 2) odprowadzania powstających ścieków do kanalizacji sanitarnej lub zbiornika bezodpływowego;
 - 3) dokonywania tych czynności na wydzielonych, utwardzonych powierzchniach oraz przy użyciu środków ulegających biodegradacji.
2. Drobne **naprawy pojazdów samochodowych** osobowych, ciągników, m.in. wymiana kół, świece zapłonowych, żarówek, uzupełnianie płynów, regulacje poza warsztatami naprawczymi mogą być prowadzone o ile nie powodują zanieczyszczenia wód i gleby, a powstające odpady są gromadzone w sposób umożliwiający ich usunięcie zgodnie z odrębnymi obowiązującymi przepisami.
3. Zakazane jest prowadzenie napraw pojazdów samochodowych poza warsztatami naprawczymi, a w szczególności napraw blacharsko-lakierniczych oraz napraw związanych z wymianą oleju silnikowego i przekładniowego, płynów chłodniczych i hamulcowych lub innych napraw, w wyniku których może nastąpić zanieczyszczenie terenu tymi substancjami.

Rozdział III

Rodzaje i minimalna pojemność pojemników i worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

§ 6

1. Ustala się następujące **rodzaje i pojemność pojemników i worków** do gromadzenia odpadów komunalnych na terenie Gminy Maków Podhalański:
 - a) kontenery typu KP-7 o pojemności 7000 litrów na zmieszane odpady komunalne, odpady budowlano-remontowe i rozbiórkowe, wielkogabaryty, odpady pochodzące z cementarzy,
 - b) pojemniki 120, 240 i 1100 litrowe na odpady komunalne zmieszane lub zbierane selektywnie (w tym bioodpady),
 - c) pojemniki metalowe 120 litrowe na popioły paleniskowe,
 - d) worki o pojemności 55 i 110 litrów na odpady komunalne zmieszane oddawane przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych (podmioty gospodarcze),
 - e) worki o pojemności 120 litrów na odpady komunalne zmieszane oraz zbierane selektywnie (w tym bioodpady) oddawane przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych,
 - f) kosze uliczne o pojemności 30-70 litrów
2. Rodzaj stosowanych pojemników musi zapewniać możliwość ich opróżniania przy użyciu specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego do zbiórki odpadów przez przedsiębiorcę.
3. Pojemniki i/lub worki służące do zbiórki odpadów zbieranych selektywnie winny posiadać oznaczenie słowne i kolorystyczne w zależności od rodzaju gromadzonych odpadów:
 - a) papier (tj. odpady z papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury) należy zbierać w pojemnikach koloru niebieskiego oznaczonego napisem „Papier”;
 - b) metale i tworzywa sztuczne (tj. odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe - tetrapaki) należy zbierać w pojemnikach koloru żółtego oznaczonego napisem „Metale i tworzywa sztuczne”;
 - c) szkło (odpady ze szkła w tym odpady opakowaniowe ze szkła) należy zbierać w pojemnikach koloru zielonego oznaczonych napisem „Szkło”;
 - d) odpady ulegające biodegradacji należy zbierać do pojemników koloru brązowego oznaczonych napisem „Bio”;
 - e) popioły z kotłów paleniskowych należy zbierać w pojemnikach metalowych;

4. Odpady komunalne niesegregowane należy zbierać w pojemnikach i/lub workach koloru czarnego;
5. Do gromadzenia odpadów komunalnych wytwarzanych w związku z prowadzoną działalnością, powstających w obiektach użyteczności publicznej oraz wytwarzanych na nieruchomościach niezamieszkałych dopuszcza się, w zależności od potrzeb, stosowanie wszystkich dostępnych rodzajów worków i/lub pojemników.

§ 7

Określa się **minimalne pojemności pojemników** przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na nieruchomościach na których zamieszkują mieszkańcy

1. Właściciel nieruchomości, na której **zamieszkują mieszkańcy** oblicza potrzebną ilość i pojemność pojemników i/lub worków na odpady w oparciu o ilość osób zamieszkujących nieruchomość zgodnie z wypełnioną deklaracją oraz częstotliwością odbierania odpadów odrębnie dla każdego z rodzajów zabudowy, a więc jednorodzinnej, wielorodzinnej przy uwzględnieniu minimalnej wielkości:

a) mieszkaniec - ma obowiązek dysponować min. 1 pojemnikiem 120 litrowym na odpady komunalne zmieszane/gospodarstwo.

§ 8

Określa się minimalne pojemności pojemników dla **nieruchomościach niezamieszkałych**, na których powstają odpady komunalne.

1. Prowadzący jakąkolwiek działalność gospodarczą: punkty usługowo-gastronomiczne, handlowe, sklepy, biura, restauracje, stacje paliw, bary, kierujący instytucjami m.in. oświaty, zdrowia, sportu, domy wczasowe, domy pomocy społecznej ilość pojemników i/lub worków winni dostosować do ilości wytworzonych odpadów i częstotliwości ich wywozu, przy uwzględnieniu poniższych minimalnych wielkości:

a) szkoły wszelkiego typu oraz przedszkola i żłobki – 2 litry na każdego ucznia, pracownika miesięcznie,

b) instytucje publiczne oraz wszelkiego rodzaju biura poza wymienionymi niżej – 10 litrów na pracownika miesięcznie,

c) lokale handlowe – 30 litrów na każde 10m² powierzchni użytkowej/m-c,

d) punkty handlowe poza lokalem – 30 litrów na każdego zatrudnionego pracownika,

e) lokale gastronomiczne – 10 litrów na 1 miejsce konsumpcyjne; dotyczy to również ogródków zlokalizowanych na zewnątrz lokalu;

f) dla punktów handlowych poza lokalem – 30 l na każdego zatrudnionego miesięcznie,

g) zakłady rzemieślnicze, usługowe i produkcyjne w odniesieniu do pomieszczeń biurowych i socjalnych – 5 litrów/m-c na jedną osobę pracującą,

h) szpitale, domy opieki – 10 litrów na każde łóżko/m-c

i) przychodnie zdrowia – 10 litrów na każdą osobę pracującą/m-c,

j) hotele, pensjonaty i inne miejsca noclegowe – 40 litrów na każde łóżko/m-c,

k) cmentarze – min. jeden pojemnik o pojemności 7000 litrów na żądanie,

l) na terenach ogólnodostępnych - użyteczności publicznej, usługowo-handlowych, kultu religijnego (m.in. drogi, przystanki, chodniki, place zabaw, boiska sportowe, kluby sportowe, parkingi, parki, cmentarze, stacje paliw, zoz-y, sklepy, bary, kawiarnie, hurtownie itp.) dopuszcza się stosowanie pojemników (koszy) na zmieszane odpady komunalne (jeden pojemnik na wszystkie rodzaje powstających odpadów z wyjątkiem psich odchodów na co wymagany jest odrębny pojemnik w miejscach wyznaczonych gdzie mogą przebywać zwierzęta domowe).

2. Właściciel nieruchomości niezamieszkałej ustala minimalną miesięczną ilość wystawianych do odbioru pojemników z odpadami komunalnymi na podstawie wskaźników podanych w ust.

1.

3. Przy wykonaniu obowiązku określonego w art. 6 ust. 1 Ustawy, właściciel nieruchomości niezamieszkałej winien wykazać umowę oraz dowody uiszczania opłat za usługi w zakresie pozbywania się odpadów komunalnych w ilości co najmniej takiej jak ustalona w ust. 2.
4. W wypadku lokali handlowych i gastronomicznych, dla zapewnienia czystości wymagane jest również ustawienie na zewnątrz, poza lokalem, co najmniej jednego pojemnika na odpady.
5. Przy **drogach publicznych** oraz na terenach nieruchomości udostępnionych do użytku publicznego umieszcza się kosze uliczne w ilości odpowiedniej do natężenia ruchu pieszych, w sposób umożliwiający swobodne korzystanie z koszy.
6. Obowiązek określony w ust. 5 należy do zarządcy drogi, a w przypadku innych nieruchomości do ich właścicieli.
7. Organizator **imprezy masowej** jest zobowiązany do wyposażenia miejsca, w którym ona się odbywa, w pojemniki lub worki foliowe dla osób uczestniczących w imprezie w celu zagwarantowania utrzymania czystości w ilości takiej by, nie powodować ich nadmiernego przepełnienia.
8. Na potrzeby określenia stopnia segregacji odpadów, przyjmuje się średni ciężar worków wypełnionych odpadami wysegregowanymi i zmieszanymi wynosi:
 - 1) worek o pojemności 55 l (czarny) na odpady zmieszane - 8 kg
 - 2) worek o pojemności 110 l (czarny) na odpady zmieszane - 16 kg
 - 3) pojemnik o pojemności 120 l (czarny) na odpady zmieszane - 18 kg
 - 4) worek o pojemności 120 l (żółty) na metal i tworzywa sztuczne - 8 kg
 - 5) worek o pojemności 120 l (zielony) na szkło - 14 kg
 - 6) worek o pojemności 120 l (niebieski) na papier - 10 kg
 - 7) worek o pojemności 120 l (brązowy) na bioodpady - 15 kg

§ 9

1. Ustala się **warunki rozmieszczania pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów oraz utrzymania ich w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym jak również utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów:**

- a) właściciele nieruchomości mają obowiązek utrzymywać pojemniki w stanie czystości zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz poprzez ich mycie, dezynfekcję
- b) miejsca gromadzenia odpadów komunalnych powinny być zabezpieczone przed zalewaniem odpadów przez wody opadowe i dostępem osób trzecich;
- c) w miejsca gromadzenia odpadów nie mogą zalegać nieczystości;
- d) na terenie nieruchomości pojemniki na odpady należy przetrzymywać w miejscu wyodrębnionym dostępnym dla pracowników przedsiębiorcy bez konieczności otwierania wejścia na teren nieruchomości lub gdy takiej możliwości nie ma, należy wystawiać je w dniu odbioru, zgodnie z harmonogramem, na chodnik lub ulicę przed wejściem na teren nieruchomości;
- e) zabezpieczenie przed możliwością rozproszenia odpadów podczas ich zbiórki na terenie nieruchomości, jak również podczas odbioru odpadów, tj. pojemniki mają posiadać zamykane klapy i przykrywy, a worki być związane;
- f) możliwość mechanicznego załadunku na środki transportu lub mechanicznego opróżnienia, w przypadku gdy z uwagi na wielkość lub ciężar zgromadzonych odpadów załadunek ręczny nie jest możliwy
- g) wyselekcjonowane odpady budowlano-remontowe, rozbiórkowe mogą być złożone w udostępnionych przez przedsiębiorcę pojemnikach/kontenerach, w miejscu umożliwiającym dojazd pojazdu przedsiębiorcy, na miejscu nie utrudniającym korzystania z nieruchomości lub wyznaczonym do tego celu przez właściciela.

Rozdział IV

Częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego.

§ 10

1. Ustala się następujące **częstotliwości i sposób** pozbywania odpadów komunalnych z **terenów nieruchomości zamieszkałych**:

1) odpady niesegregowane (zmieszane) – min. dwa razy w ciągu miesiąca, a w okresie od 1 kwietnia do 31 października min. jeden raz na tydzień z budynków wielolokalowych i min. jeden raz na dwa tygodnie z budynków mieszkalnych jednorodzinnych – „zbiórka u źródła”;

2) bioodpady:

a) w okresie od 1 kwietnia do 31 października min. jeden raz na tydzień z budynków wielolokalowych i min. jeden raz na dwa tygodnie z budynków mieszkalnych jednorodzinnych – „zbiórka u źródła”;

b) w okresie od 1 listopada do 31 marca – według potrzeb do PSZOK;

3) odpady segregowane: tworzywa sztuczne, szkło, papier, metal, opakowania wielomateriałowe - dwa razy w ciągu miesiąca „zbiórka u źródła”;

4) odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - „zbiórka u źródła” raz w roku według harmonogramu lub według potrzeb do PSZOK;

5) odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne – według potrzeb na zgłoszenie właściciela nieruchomości;

6) przeterminowane leki – według potrzeb przez okres całego roku do PSZOK lub w placówkach służby zdrowia, aptekach, których adresy znajdują się na stronie internetowej Urzędu;

7) zużyte baterie, akumulatory – według potrzeb przez okres całego roku do PSZOK lub w sposób ciągły u sprzedawców detalicznych baterii przenośnych i akumulatorów przenośnych, w szkołach, siedzibie tut. Urzędu;

8) popiół ze spalania paliw w paleniskach domowych oddzielnie gromadzony - w okresie od 1 października do 31 maja – raz w miesiącu zbiórka „u źródła” według harmonogramu lub przez okres całego roku do PSZOK;

9) komunalne odpady niebezpieczne, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek – według potrzeb przez okres całego roku do PSZOK;

10) tekstylia w tym odzież – według potrzeb przez okres całego roku do PSZOK lub gromadzone w specjalnych, zabezpieczonych i oznakowanych pojemnikach do zbiórki odzieży.

11) zużyte opony, z wyłączeniem opon pochodzących z działalności gospodarczej lub rolniczej - według potrzeb przez okres całego roku do PSZOK;

2. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do pozbywania się odpadów komunalnych z terenów w sposób systematyczny, gwarantujący zachowanie czystości i porządku na terenie nieruchomości.

3. Odpady komunalne, segregowane i niesegregowane, są odbierane od właścicieli nieruchomości zgodnie z harmonogramem odbioru odpadów komunalnych w Gminie Maków Podhalański;

4. Odpady odbierane przez przedsiębiorcę zgodnie z harmonogramem należy wystawić do godziny 7:00 przed wejście na teren nieruchomości lub przed nieruchomość w sposób umożliwiający ich odbiór i nie powodujący zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

5. Przedsiębiorca po każdorazowym odbiorze odpadów komunalnych dokonuje uporządkowania miejsca, gdzie znajdują się pojemniki i worki oraz terenu, na którym wykonywana była czynność odbierania poszczególnych rodzajów odpadów;
6. Odpady zebrane selektywnie można oddać do PSZOK;
7. Odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny nie wymagają specjalnych urządzeń do zbierania. Należy wystawiać je do odbioru w ramach zbiórki objazdowej zgodnie z harmonogramem;
8. komunalne odpady budowlano-remontowe i rozbiórkowe należy zbierać w pojemnikach lub kontenerach zamówionych u przedsiębiorcy odbierającego odpady lub dostarczyć do PSZOK;

§ 11

Ustala się następującą **częstotliwości i sposób** pozbywania się odpadów komunalnych z **terenów przeznaczonych do użytku publicznego**:

1. z koszy ulicznych oraz z parków, przystanków i innych pojemników z miejsc ogólnodostępnych:
 - a) w centrum miasta – min. razy w tygodniu;
 - b) na obszarach wiejskich - min. raz na dwa tygodnie;
 - c) niezależnie od częstotliwości opróżniania koszy ulicznych określonej wyżej, zarządzający obszarem mają obowiązek nie dopuścić do przepełnienia koszy ulicznych i wysypywania odpadów poza kosz;
2. z cmentarzy - minimum raz w miesiącu;
3. właściciele nieruchomości, na których prowadzona jest działalność gastronomiczna lub handlowa w branży spożywczej lub usługowa zlokalizowana poza budynkami - zobowiązani są do ustawienia na zewnątrz lokalu lub obiektu wystarczającej liczby pojemników na odpady i ich opróżniania z częstotliwością zapobiegającą przepełnieniu oraz sprzątnięcia otoczenia lokalu ze śmieci związanych z prowadzoną działalnością;
4. organizatorzy imprez masowych zobowiązani są usuwać odpady i opróżniać przenośne toalety, jak również usuwać je niezwłocznie po zakończeniu imprezy.

§ 12

Ustala się następującą **częstotliwość i sposób w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i osadników oczyszczalni przydomowych**:

1. właściciele nieruchomości na terenach nieskanalizowanych zobowiązani są do odprowadzenia nieczystości ciekłych do zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków;
2. częstotliwość opróżniania z nieczystości ciekłych zbiorników bezodpływowych wynika z ich pojemności, przy czym właściciele nieruchomości są zobowiązani opróżniać je z częstotliwością zapewniającą niedopuszczenie do ich przepełnienia bądź wylewania na powierzchnię terenu;
3. pojemność zbiornika bezodpływowego winna uwzględniać normatywną ilość nieczystości ciekłych na jednego mieszkańca zgodnie z odrębnymi przepisami i być dostosowana do ilości osób stale lub czasowo przebywających na jej terenie;
4. częstotliwość opróżniania z osadów ściekowych zbiorników oczyszczalni przydomowych wynika z ich instrukcji eksploatacji;
5. opróżnianie zbiorników bezodpływowych i osadników oczyszczalni przydomowych winno odbywać się na podstawie zamówienia właściciela nieruchomości, złożonego do przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, z którym podpisał umowę;
6. właściciele nieruchomości, którym gmina umożliwiła przyłączenie się do sieci kanalizacji sanitarnej, mają obowiązek przyłączenia się do niej i podpisania umowy z firmą zarządzającą siecią;

7. właściciele nieruchomości nie podłączonych do sieci kanalizacyjnej, zobowiązani są do niezwłocznego podpisania z przedsiębiorcą umowy na opróżnianie zbiornika bezodpływowego lub opróżnianie osadnika oczyszczalni przydomowej;
8. dowody uiszczania opłat za opróżnianie zbiorników bezodpływowych należy przechowywać przez okres wynikający z ustawy.

ROZDZIAŁ V

Wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami (WPGO)

§ 13

1. Właściciele nieruchomości winni kierować się zasadami zmierzającymi do zapobiegania powstawaniu odpadów i ograniczenia ilości ich wytwarzania, a także podjąć działania mające na celu ułatwienie poddawania procesom odzysku i recyklingu wytworzonych odpadów, w tym poprzez selektywne zbieranie odpadów na zasadach określonych w niniejszej uchwale oraz na zasadach wskazanych w Planie Gospodarki Odpadami Komunalnymi Województwa Małopolskiego na lata 2016-2022.
2. Właściciele nieruchomości mogą podejmować dodatkowo działania takie jak:
 - 1) unikanie stosowania i używania artykułów jednorazowego użytku,
 - 2) możliwość wymiany przedmiotów między zainteresowanymi osobami lub podmiotami,
 - 3) świadomy wybór produktów dobrej jakości i trwałości,
 - 4) kompostowanie odpadów biodegradowalnych na terenach nieruchomości i wykorzystywanie we własnym zakresie,
3. Gmina zobowiązuje się podejmować działania mające na celu:
 - 1) edukację w zakresie zapobiegania powstawania odpadów i ponownego użycia przedmiotów w gospodarstwach domowych
 - 2) promocję minimalizacji powstawania odpadów i ich preselekcji w gospodarstwach domowych,
 - 3) upowszechnienie zmian systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

ROZDZIAŁ VI

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku

§ 14

1. Osoba utrzymująca zwierzę domowe zobowiązana jest utrzymywać je w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia i uciążliwości dla ludzi.
2. Osoba utrzymująca zwierzę domowe, w szczególności mogące stanowić zagrożenie lub uciążliwość dla ludzi, powinna zapewnić utrzymanie zwierzęcia w sposób zapobiegający jego wydostaniu się poza teren nieruchomości, na której jest utrzymywane.
3. Osoba utrzymująca zwierzę domowe zobowiązana jest zapewnić pełny nadzór nad zwierzęciem.
4. Na terenach przeznaczonych do użytku publicznego zwierzę domowe może przebywać wyłącznie pod nadzorem osoby, która jest zdolna do sprawowania pełnej kontroli nad zachowaniem się zwierzęcia.

§ 15

1. Osoba, z którą przebywa zwierzę na terenach przeznaczonych do użytku publicznego, w szczególności takich jak drogi, chodniki, podwórka, parki i inne tereny zielone, zobowiązana jest do niezwłocznego usunięcia zanieczyszczeń pozostawionych przez zwierzę.
2. Obowiązki określone w ust. 1 - 2 nie dotyczą osób korzystających z pomocy psów asystujących.

§ 16

Zasady postępowania z bezdomnymi zwierzętami na terenie Gminy reguluje Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

ROZDZIAŁ VII

Wymagania odnośnie utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazy ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach

§ 17

1. Utrzymywanie zwierząt gospodarskich jest zabronione na następujących obszarach Gminy Maków Podhalański, nie związanych z produkcją rolną:
 - a) w mieście Makowie Podhalańskim na osiedlu Tysiąclecia,
 - b) w budynkach użyteczności publicznej,
2. Na pozostałych terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, dopuszcza się utrzymywanie zwierząt gospodarskich pod warunkiem spełnienia wymogów sanitarno-weterynaryjnych, hodowlanych, budowlanych, ochrony środowiska i ochrony zwierząt określonych odrębnymi przepisami.
3. Wytwarzane podczas prowadzenia hodowli odpady i nieczystości będą gromadzone i usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami i nie będą powodować zanieczyszczenia terenu nieruchomości oraz wód;
4. Utrzymywanie zwierząt nie będzie powodować uciążliwości dla otoczenia, a w szczególności dla nieruchomości sąsiednich.

ROZDZIAŁ VIII

Obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji oraz terminy jej przeprowadzania

§ 18

1. Obowiązkowej deratyzacji podlegają obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz obszary w miejscach najbardziej zagrożonych bytowaniem gryzoni.
2. Deratyzację, o której mowa w ust. 1, przeprowadza się dwukrotnie w ciągu roku, w okresie wiosennym i jesiennym.
3. Używane środki gryzoniobójcze powinny być dopuszczone do obrotu handlowego przez ministra do spraw zdrowia.
4. Przeprowadzający deratyzację zapewnia usunięcie padłych gryzoni wraz z resztkami trucizn oraz ich unieszkodliwienie przez przedsiębiorców prowadzących działalność w tym zakresie.

ROZDZIAŁ IX

Postanowienia końcowe

§ 19

1. Nadzór nad realizacją obowiązków wynikających z niniejszego regulaminu, sprawuje Burmistrz Makowa Podhalańskiego.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym regulaminie mają zastosowanie przepisy odpowiednich ustaw.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Edward Orawiec